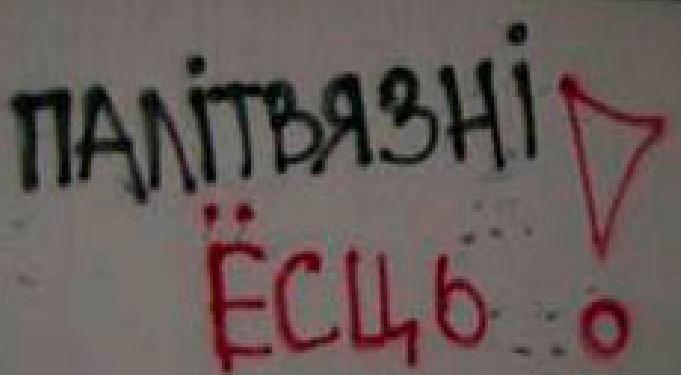

ПрЭзумпцыя

Гарадзенскі праваабарончы
інфармацыйна-аналітычны бюлетэнъ

Беларусь пасля выбараў працягвае
заставацца краінай палітвязнняў

Цывілізаваны свет лічыць, што выбары дэпутатаў палаты прадстаўнікоў нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пятага склікання прайшлі з сур'ёзнымі парушэннямі выбарчага заканадаўства Рэспублікі Беларусь і працягвае змагацца за вызваленне беларускіх палітычных зняволеных.

Прадстаўнікі 33 праваабарончых арганізацый заклікалі ўлады Беларусі вызваліць Бяляцкага і даць магчымасць прадоўжыць працу "Вясне"

33 праваабарончыя арганізацыі, якія ўваходзяць у Міжнародную платформу "Грамадзянская салідарнасць", заклікалі ўлады Беларусі зняць усе абвінавачні з праваабаронцы Алеся Бяляцкага і неадкладна вызваліць яго, дазволіць праваабарончаму цэнтру "Вясна" працягваць працу ў яго памяшканні, а таксама спыніць рэпрэсіі ў дачыненні да праваабаронцаў краіны.

Аб гэтым гаворыцца ў заяве, якую падпісалі прадстаўнікі праваабарончых арганізацый каля 20 краін, паведамляе БелаПАН.

Міжнародныя праваабаронцы асуђаюць, у прыватнасці, канфіскацыю офіса "Вясны". "Гэтыя дзеянні з'яўляюцца чарговым праўдзівым парушэннем свабоды асацыяцый з боку ўлад Беларусі, якія працягваюць націск на іншадумцаў і спрабуюць аб'явіць праваабаронцаў па-за законам, запужваць іх і крымінальна праследаваць. Нягледзячы на тое, што свабода асацыяцый гарантавана беларускай Канстытуцыяй, улады краіны парушаюць Асноўны закон, а таксама міжнародныя стандарты, ратыфікаўшы Рэспублікай Беларусь у рамках ААН, і абавязацельствы, узятыя дзяржавай на сябе ў рамках АБСЕ", — гаворыцца ў заяве.

Яны таксама нагадваюць, што суд над Бяляцкім

"быў адзначаны грубымі парушэннямі права на абарону і права на справядлівы суд". "Ніводнаму міжнароднаму назіральніку не ўдалося атрымаць візу для таго, каб прыехаць у Беларусь і прысутнічаць на судзе; сярод тых, каму было адмоўлена ў беларускай візе, былі супрацоўнікі Міжнароднага партнёрства за права чалавека (IPHR) і Нарвежскага Хельсінскага камітэта, арганізація — членаў платформы "Грамадзянская салідарнасць". Канфіскаваная кватэра была памяшканнем, у якім "Вясна" ажыццяўляла сваю дзейнасць на працягу 12 гадоў", — гаворыцца ў заяве.

"Платформа "Грамадзянская салідарнасць" асуджае новыя крокі беларускіх улад, накіраваныя на спыненне дзейнасці вядомай няўрадавай арганізацыі, якая працягвае мужна выконваць сваю працу, нягледзячы на турэмнае зняволенне свайго кіраўніка і сур'ёзны ціск, які адчуваюць яе члены на працягу апошняга года", — заяўляюць праваабаронцы.

Таксама платформа заклікала міжнародную грамадскасць падтрымаць свае патрабаванні і прадоўжыць заклікі да Аляксандра Лукашэнкі ўстрыміцца ад далейшых рэпрэсій у дачыненні да грамадзянскай супольнасці.

Дзяржсакратар ЗША заклікала вызваліць беларускіх палітвязняў

29 лістапада яна выступіла з прамовай у інстытуце Брукінгса, прысьвечанай дачыненням Амерыкі і Эўропы.

«Кастрычніцкая выбараў ва-

Ўкраіне былі крокам назад у дэмакратычным разьвіцці краіны, і мы па-ранейшаму глыбока занепакоеныя выпадкамі выбарчага праваудзядзя над лідэрамі апазыцыі.

У Беларусі ўлады працягваюць сыстэматычна парушаць права чалавека, так што мы працягваем заклікаць да вызвалення палітычных вязняў і падтрымліваць тых адважных актыўістаў, якія адстойваюць права народа Беларусі», — заявіла дзяржсакратар.

Вызваленне палітвязняў застаецца прыярытэтам Еўрасаюза

Еўрапейскі парламент будзе працягваць намаганні па вызваленні беларускіх палітвязняў, а таксама будзе рабіць чарговыя заходы, каб была магчымасць наўедвання іх ў турмах. Да гэтай пары ўсе спробы еўрадэпутатаў наведаць палітвязняў у Беларусі былі адхіленыя афіцыйнымі Мінскам, сказаў старшыня дэлегацыі Еўрапарламента па справах Беларусі Філіп Качмарэк.

— Ва ўсіх краінах, дзе ёсьць палітвязні, Еўрасаюз прабуе арганізоўваць такія сустрэчы хаця бы па прычынах гуманітарных, а не палітычных. Часам трэба праверыць ці дадзеная асона жывая, у якіх умовах адбывае пакаранне. Будзем старацца рабіць гэта ў большым маштабе, каб зрабіць з гэтага акцыю, якая з'яўляецца сама сабой формай націску на беларускія ўлады.

На словах старшыні дэлегацыі па справах Беларусі ў Еўрапарламенте, пытанне беларускіх палітвязняў вельмі пільна адсочваецца на сямім высокім узроўні. Чакаеца, што еўрадэпутаты ізноў вернуцца да пытання палітвязняў у Беларусі ў снежні, калі будзе аблікар'ювацца справа здача па выконванні правоў чалавека ў свеце.

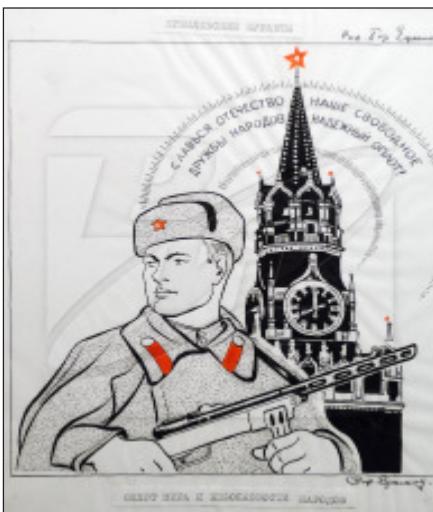
Крамлёўскі рэванш

Усё ж нічога не вартая палітыка сучаснай заходняй дэмакратыі ў дачыненні да таталітарных рэжымаў. Няма там ні прынцыповых пазіцый, ні паслядоўных дзеянняў, ні сапраўдных каштоўнасцяў, якія толькі дэкларуюцца. Канешне, ёсьць асобныя выдатныя палітыкі, некаторыя актыўныя грамадскія інстытуты, праваабарончыя арганізацыі, у якіх справа не разыходзіцца са словам. Яны робяць усё, што ад іх залежыць, прыкладаюць значныя высілкі ў змаганні за справядлівасць, вольнасць іншых і праўду. Але гэта ўсё не робіць асноўнай палітычнай пагоды. Бокуды гэтым ішырым энтузіястам і рупліўцам дэмакратыі да гаспадарчых канцэрнаў-монстраў, да магутных фінансавых кланаў, да наскрась прагматычных палітычных груповак і ўсёахопных спецслужбай.

Дэградавалі і многія раней аўтарытэтныя інстытуты. Той жа Ноўбелейскі камітэт раздае прэміі міру кожны год усё абсурдней. А той, хто яе заслугоўвае сапраўды, шанцаў на яе ня мае. Прыкладам, сітуацыя з намінаваннем на прэмію трох лідараў былых саюзных рэспублік – Украіны, Беларусі, Расіі, якія мірна аформілі распад прагнілай наскрась савецкай імперыі. За Белавежскія пагадненні, за дэмілітарызацыю, Леанід Краўчук, Станіслаў Шушкевіч і Барыс Ельцын як ніхто заслугоўвалі такога ўганаравання, аднак прэмія міру так і не была ім прысуджана. Куды ўжо там ахвярным праваабаронцам і змагарами за справядлівасць з Кітаю, Бірмы, Беларусі, якіх адкінулі пры разглядзе кандыдатур сёлета. Так што такія рэжымы, як кітайскі, расійскі, паўночнакарэйскі могуць яшчэ доўга здзекавацца з сваіх народаў, звонку ім нічога і ніхто не будзе замінаць.

Крамлёўскія ўладары адчуваюць зараз надзвычайную эйфарыю. Уладзімір Пуцін напэўна ўжо прымервае тогу Аляксандра Македонскага. Не меней. Паглядзіце яшчэ гадоў сем-восем таму – колькі няўпэўненых зонаў уплыву было ў Расіі, шэраг імперскіх сцэнароў якой на постсавецкай прасторы папросту з трэскам праваліўся. У суседній Украіне перамагла аранжавая рэвалюцыя і кіравалі Віктар Юшчанка і Юлія Цімашэнка. Да чыненні з Грузіяй пасля яшчэ адной мірнай трансфармацыі – “рэвалюцыі ружаў” былі сапсаваны ўшчэнт. Да канца паразумеца з

аб'яднанай Еўропай істотна замінаў польскі презідэнт Лех Качынскі. З немцамі крамлёўскія стратэгі ўжо даўно пра ўсё былі дамоўленыя. Але яшчэ з адным сваім гістарычным супернікам – ЗША – ішло яшчэ не ўсё гладка.

Хоць справядлівасці дзеля трэба сказаць, што ўжо пры рэспубліканцы Джорджу Бушу-малодшым началася палітыка, якую пазней ахрысцілі як “перазагрузка”. І вось за апошні, як для гісторыі зусім непрацяглы перыяд, у краінах, першыя асобы і урады якіх ніяк не задавальнялі Москву, адбыліся кардынальныя змены. Пасля смаленскай катастрофы стасункі з Польшчай за кароткі час істотна палепшыліся, фактычна для Крамля знікла “польскае пытанне”. На Украіне ўдалося ўзяць поўны рэванш у “аранжыстаў”. Належна “аформ-

лены”, апрача сапраўды незалежнай і ўнікальнай Эстоніі, і быўшая прыбалтыскія рэспублікі – Літва і Латвія, урады якіх не здолелі стварыць эфектыўную і дзейсную гаспадарчую сістэму. З Еўропай у Масквы, здаецца, поўная гармонія. Скажыце, ну што можа насуперак пазіцыі Расіі выказаць, прыкладам, новы кіраўнік Францыі Аланд, у палітыцы якога найважнейшы клопат – узаконіць аднаполыя шлюбы!? А ў Амерыцы Расія атрымала на другі тэрмін абсалютна лаяльнага да яе Абаму з яго адміністрацыяй, няздольных на нейкае шырокое разуменне геапалітычных працэсаў. Ды і не да Расіі зараз Амерыцы. Сам Пуцін нібыта ўмацаваў свае царскія паўнамоцтвы і працягвае тварыць на бяскрайніх расійскіх прасторах ўсё, што хоча.

Крэмль зараз сапраўды ў эйфарыі – там думаюць, што ўхапілі Бога за бараду. Але ўсе маскоўскія перамогі могуць ужо ў бліжэйшым часе стацца піравымі. Новая расійская імперыя – гэта калос на гліняных нагах. Гэтую дзяржаву даўно раздзіраць сацыяльныя, нацыянальныя і канфесійныя супяречнасці. За ўсе свае нібыта “перамогі” яна таксама плаціць высокую цану – найяскравейшыя прыклад тут з заваяваннем Ічкерый.

Трэба меркаваць, што ўжо ў бліжэйшы час Крэмль актыўізуецца ў працэсе інкарпарацыі і так сур’ёзна залежнай ад яго Беларусі. І тут зраблю адчайны прагноз – вось тады і пачнеца крах яго ганебнай палітыкі... **Уладзімір Хільмановіч**

Хроніка правапарушэння

Гарадзенскія справы

Крымінальныя справы супраць актыўістаў грамадзянскай супольнасці

Папярэдніе следства па справе гарадзенскага журналіста Андрэя Пачобута працягнула да 21 кастрычніка для правядзення дадатковых следчых дзеянняў. Журналіст, паводле часткі 2 артыкула 367 Крымінальнага кодекса, абвінавачваецца ў паклёпе на прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнку.

22 кастрычніка стала ведама, што папярэдніе следства па справе гарадзенскага журналіста Андрэя Пачобута працягнула яшчэ на месяц.

21 лістапада стала ведама, што папярэдніе следства па справе гарадзенскага журналіста Андрэя Пачобута працягнула яшчэ на месяц.

У канцы лістапада была прызначана яшчэ адна лінгвістычная экспертыза тэкстаў журналіста Андрэя Пачобута. Карэспандэнта польскай «Gazety Wyborczej» па крымінальнай справе “паклёп на прэзідэнта” за артыкулы на сайтах «Хартыя’97» і «Беларускі партыйзан». Новую экспертызу павінны правесці супрацоўнікі гарадзенскага ўніверсітэту.

Адміністрацыйныя справы супраць актыўістаў грамадзянскай супольнасці

Адміністрацыйныя справы супраць актыўістаў грамадзянскай супольнасці былі пераважна па справах удзелу ў “несанкцыянованых акцыях”. Ішоў пераслед таксама па прыкмете выдання і напісання беларускіх гістарычных кніжак. Былі зафіксаваны і іншыя формы дыскрымінацыі і пераследу.

18 кастрычніка рэдактара “Архэ” аштрафавалі на 5 базавых і сканфіскавалі кнігі. Агульная сумма штрафу склала 885 тыс. рублёў. Гаспадарчы суд Гарадні признаў Валера Булгакава вінаватым у вядзенні прадпрымальніцкай дзеянасці без адпаведнага дазволу.

27 кастрычніка на традыцыйны Дзень памяці паўстанцаў 1863 году ў Свіслачы міліцыя затрымала 4-х чалавек. Вітольд Ашурак з Бярозаўкі, Алесь Крот з Мінску, Станіслаў Гусакова з Віцебску былі засуджаны да трох сутак адміністрацыйнага арышту, гарадзенца Віталя Лопасава засудзілі да 30 базавых велічынь грашовага

штрафу (усе гэтыя працэсы вёў суддзя Аляксандар Шылін).

27 лістапада суддзя Свіслацкага раённага суду Жана Салагубік засудзіла свіслацкіх грамадскіх

акцыі 27 кастрычніка ў традыцыйным Дні памяці паўстанцаў 1863 году.

13 снежня Свіслацкі раённы суд асудзіў бярозаўскага актыўіста Сяргея Трафімчыка. Яго звінавацілі ўдзеле ў несанкцыяновым мерапрыемстве і пакаралі штрафам у 8 базавых велічынь.

18 снежня скончыўся судовы працэс па адміністрацыйнай справе грамадска-палітычнага актыўіста з мястэчка Варняны Мікалая Уласевіча. Астрэвецкі раённы суд признаў актыўіста вінаватым і аштрафаваў яго на 40 базавых велічынь. Гэты адміністрацыйны працэс стаў рэкордным на Гарадзеншчыне па працягласці – спатрэбілася ажно 9 (!) паседжанняў.

20 снежня адбыўся разгляд справы Алеся Кіркевіча па ўдзеле ў Свіслацкай акцыі памяці – штраф 8 базавых велічынь. Гарадзенку Ірыну Данілоўскую Свіслацкі раённы суд асудзіў без яе прысутнасці таксама на 8 базавых велічынь.

Хроніка правапарушэння

Гарадзенскія газеты

Іншыя формы пераследу, дыскрымінацыі і парушэння заканадаўства з боку ўладаў

2 кастрычніка, на кватэру да астраўецкага актывіста Мікалая Уласевіча прыйшлі два супрацоўнікі міліцыі і склалі адміністрацыйны пратакол нібыта за непадпрадкаванне супрацоўнікам міліцыі (арт. 23.4 КаAP РБ), якое мела месца 21 верасьня. 21 верасня ў Астраўцы вечарам былі затрыманыя Мікалай Уласевіч і Іван Крук. Сябраў Аб'яднанай грамадзянскай партыі затрымалі ў той час, калі яны расклейвалі ўлёткі з заклікам да байкоту выбараў, затрыманне праводзілася ў розных месцах. Уласевіча абшукалі асабістая, даглядалі аўтамабіль, а таксама правялі ператрус у яго дома.

6 кастрычніка Гарадзенскі абласны суд не задаволіў скаргу партыі БНФ аб нерэгістрацыі абласной арганізацыі Упраўленнем юстыцыі Гарадзенскага аблвыканкама. Суддзя Зоя Нікольская не знайшла антызаконных дзеянняў у рашэнні рэгіструючага органа і адмовіла абласной арганізацыі ўмагчымасці легальнай дзеянасці на тэрыторыі Гарадзенскай вобласці. 16 кастрычніка каля 17-й гадзіны да Уласевіча дахаты завітаў участковы інспектар і прапанаваў яму зрабіць пісьмовыя тлумачэнні з нагоды інтэрв'ю, якое Уласевіч даў сайту «Беларускі партызан» і якое некалькі дзён таму было змешчана на гэтым інфармацыйным рэсурсе пад назвай «Мікалай Уласевіч: Я хаджу па правакацыйях КДБ, як па мінным полі». Уласевіч ад тлумачэння супрацоўніку міліцыі адмовіўся.

6 лістапада слонімскага доктара, актывіста Партыі БНФ Івана Шэгу выклікалі ў мясцовую інспекцыю па падатках і зборах па Слонімскаму раёну, дзе яму выказалі заўагі наконт таго, што ён не адлічае падаткаў за

дзеянасць недзяржаўнай асветніцка-кансультатыўнай установы «Шэгамедкансульт».

3 снежня прадказальны адмовай Гарадзенскага абласнога суду скончыўся разгляд скаргі прадстаўніка партыі АГП Віталя Лопасава на предмет незаконнасці штрафу, да якога актывіст быў засуджаны Свіслацкім раённым

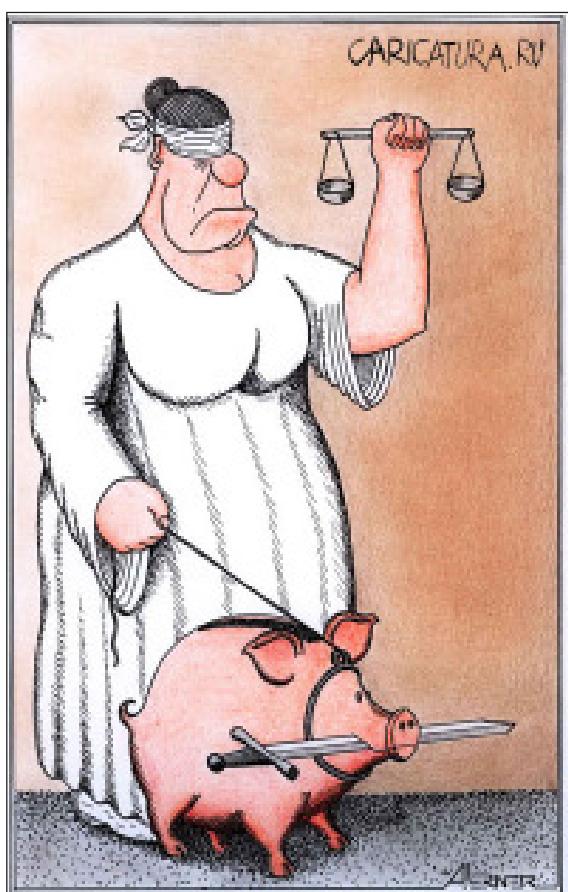
улёткі на дамах сваёй вуліцы Першай Сямігодкі і гэтым самым парушае грамадскі парадак. Іван Бедка адмовіўся падпісаць паперы і папрасіў міліцыянеру пакінуць яго кватэру.

7 снежня ў Гарадзенскім судзе Ленінскага раёну завяршыўся працэс па грамадзянскай справе гісторыка Андрэя Чарнякевіча. У кастрычніку

бягучага году дацэнт Гарадзенскага дзяржаўнага ўніверсітэту імя Янкі Купалы Андрэй Чарнякевіч быў звольнены з працы выкладчыка нібыта за парушэнне працоўнай дысцыпліны. Сваё права на працу гісторык паспрабаваў давесці праз суд, але суддзя Людміла Жукоўская стала на бок універсітэцкай адміністрацыі.

10 снежня ў дзень абвешчання сусветнай Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека гарадзенскія праваабаронцы зладзілі шэраг акций. На вуліцы прадстаўнікі праваабарончага цэнтра «Вясна», Беларускага Хельсінскага Камітэту і незалежныя праваабаронцы нагадалі жыхарам пра зняволенага Алеся Бяляцкага і міжнародны дзень правоў чалавека.

20 снежня ў Гарадзенскім абласным судзе адбыўся разгляд скаргаў трох свіслацкіх грамадскіх актывістаў – Віктара Дзесяціка, Юрыя Глебіка і Анатоля Валюка, якія аспрэчвалі пастановы Свіслацкага раённага суда. 27 лістапада суддзя Жана Салагубік засудзіла ўсіх трох да штрафу ў 10 базавых велічынь. Фармальны разгляд трох скаргаў доўжыўся хвілін па тры-пяць. Што беспрэцэдэнтна – трои аналагічныя скаргі разглядалі троє розных суддзяў – Бандык, Козел, Рачынскі, але з аднолькавым вынікам – у задавальненні скаргаў адмоўлена.

судом за ўдзел у Дні памяці паўстанцаў 1863 году, што праводзіўся 27 кастрычніка. Суддзя Пётр Бандык палічыў прысуд раённага суду законным.

3 снежня слонімскага грамадскага актывіста Івана Бедку наведалі чатыры міліцыянеры. Яны прыйшлі да яго дадому, каб скласці пратакол наконт таго, што спадар Бедка расклейвае

Беларуская наіўнасць

Мы, беларусы, наіўна думалі, што гэтым разам прадстаўнік нашай нацыі атрымае першую ў беларускай гісторыі Нобелеўскую прэмію. Шмат вартых гэтай узнагароды было беларусаў. Прыкладам, Ларыса Геніюш была не горшай і літаратаркай і дысідэнткай, чым іншыя змагары за праўду ў СССР якіх прэмія не абмінула. Ды вось не звярталі на беларусаў увагі неяк. Нават многія сівярджалі, што беларусу ніколі гэтай прэміі не дадуць. Не такая, маўляў, гэтая краіна важная, каб яе прадстаўніку Нобеля даваць. Але зараз беларусы зноў абнадзеіліся.

Ну, але! Нобелеўскі камітэт на чале з генеральным сакратаром Рады Еўропы аддаў прэмію Еўропе. Да складней Еўразвязу. Заставецца толькі сардэчна павіншаваць жыхароў Еўразвязу з такай высокай ўзнагародай як Нобелеўская прэмія міру. Камітэт па ўручэнні гэтай прэстыжнай прэміі доўга думаў, хто больш зрабіў для ідэяў міру - Еўразвяз, ці беларускі змагар за праваў чалавека Алесь Бяляцкі. І прыйшоў да высновы, што Еўразвяз зрабіў больш.

Прайграць цэламу Еўразвязу не сорамна. Ды здаецца, ніхто самой высновы найвялікшага ўнёску Еўразвязу ў справу міру не стаў аспрэчваць. Было б сапраўды дзіўным, калі б адзін чалавек зрабіў больш чым цэлы кантынент. Дык чаму ж тады гэтае рашэнне выклікала здзіўленне і незразумеласць у такой вялікай колькасці паважаных людзей, у ліку якіх ёсьць і нобелеўскія лаўрэаты? Дзіва нікаке! Тоэ што прайграўшыя беларусы засмуціліся - гэта натуральная рэакцыя. Але тое, што пераможцы не лікуюць, выклікае здзіўленне.

Можа найперш таму, што вельмі ж цяжка прасачыць логіку гэтага рашэння. Зразумела нават дурню, што з Еўразвязам канкуруваць не ў стане ні асобныя людзі, ні нават арганізацыі. Прычым не толькі ў намінацыі міру, але і ва ўсіх астатніх. Дык чаму тады ў галіне фізікі, прыкладам, ці літаратуры, узнагароды даставалі асобныя людзі а не ўсё той жа Еўразвяз? Няўжо цэлы Еўразвяз з яго ўсімі навуковымі і куль-

турніцкімі штатамі супрацоўнікаў здзейсніў менш, чым асобныя людзі, і не змог у гэтых наменацый перамагчы нейкіх канкрэтных навукоўцаў і літаратарап?

Наўрад ці. Гэтак жа, як і лаўрэат Нобелеўскай прэміі міру Барак Абама, наўрад ці змог бы, пры ўсім

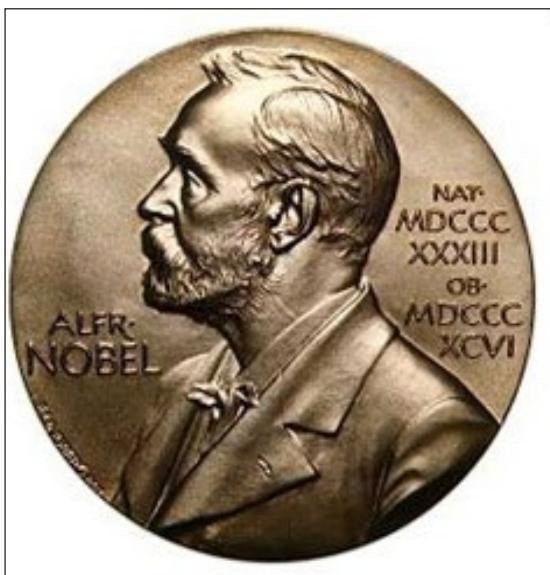
на еўрапейскім кантыненце, усё ў той жа Беларусі, практыкуеца смяротнае пакаранне і нікія еўрапейскія заявы не ўстане спыніць гэты працэс, чаму менавіта зараз захацелася азначыць шасцідзесяцігадовую працу прэміі? Ні годам раней, ні годам пазней! А акурат цяпер, калі ў шортлісце на атры

манне прэстыжнай узнагароды былі прозвішчы менавіта тых змагароў за еўрапейскія каштоўнасці, урады краін якіх пляваць хацелі на ўсе рэкамендацыі Еўразвязу? А самых змагароў тримаюць падалей ад мажлівага поля змагання. І Еўразвяз анічога не можа з гэтым зрабіць.

І справа не толькі ў тым, што гэтая прэмія могла бы вызваліць беларускага намінанта Алеся Бяляцкага з-за кратай, чаго так упарты дамагаеца ўсё той жа Еўразвяз. І нават не ў тым, што гонар за першую ў сваёй гісторыі Нобелеўскую прэмію мог бы падштурхнуць беларусаў больш актыўна рухацца ў бок усё таго ж Еўразвязу. І зусім не ў тым, што нават самыя дэпутаты еўрапарламента выказаліся за ўручэнне прэміі менавіта Алесю Бяляцкаму. Разгубленасць і крыва ў беларусаў як заўсёды на сябе. І акурат з-за таго, што усё чарговы раз выглядала так, як быццам бы мы - маленька і наіўныя дзеци, якія ўвесць час зазіралі пад ялінку, чахаючы ад бацькоў каляяднага падарунка. А маці ўзяла той падарунак, і аддала яго больш вартаму, на яе думку, іхнаму бацьку.

Наіўныя беларусы. Зусім як дзеци.

Віктар Сазонав

жаданні, зрабіць больш чым уся краіна Злучаныя Штаты Амерыкі, з іх шматвеявай гісторыяй змагання Амерыкі за ідэалы міру. Але ж узнагароду міру ўручылі не усім ЗША ў цэлым, а толькі іх прадстаўніку Бараку Абаму. І не за ўвесць перыяд дзеянісці штатаў, а толькі за канкрэтныя памкненні ў адзін канкрэтны год.

Дык чаму ж зараз, менавіта ў гэтых год, калі яшчэ не завершана да канца фармаванне Еўразвязу, калі ёсьць яшчэ еўрапейскія краіны, у тым ліку і Беларусь, якія не ўваходзяць у адзінную еўрасям'ю, калі

Каляндар памятных і круглых датай

Гарадзенічыны на лістапад-снежань 2012 году

1 лістапада

У лацінскім абраадзе сьвята Усіх Святых.

2 лістапада

Дзяды, дзень памінаньня памерлых.

3 лістапада

1345 гадоў таму (667) – Нарадзіўся Святы Губэрт, патрон Гародні.

6 лістапада

150 гадоў таму (1862) – У фальв. Якушоўка (Свіслацкі р-н) памёр Віктар Каліноўскі, гісторык, архэограф, адзін зь ідэолагаў паўстаньня 1863 году. Пахаваны ў Свіслачы.

100 гадоў таму (1912) – На Наваградчыне нарадзіўся Віктар Войтанка (на эміграцыі Віктар Васілеўскі), дзеяч самакіраваньня, БКА, дзеяч эміграцыі.

8 лістапада

380 гадоў таму (1632) – Каралём Рэчы Паспалітай і Вялікім князем ВКЛ абраны Уладыслаў Ваза.

9 лістапада

195 гадоў таму (1817) – Памёр Раймонд Корсак, паэт, удзельнік паўстаньня 1794. Нараджэнец в. Жукоўшчына (Дзятлаўскі р-н).

70 гадоў таму (1942) – Каля Барысава гестапаўцамі расстраляны Генрык Глябовіч, рэлігійны дзеяч, сьвятар, тэоляг. Пазней беатыфікаваны.

11 лістапада

75 гадоў таму (1937) – На Салавецкіх астраواх НКВД расстраляны (ці 3.11.1937), Максім Бурсевіч, дзеяч заходнебеларускага руху, актывіст Грамады.

13 лістапада

120 гадоў таму (1892) – У в. Лаша (Гарадзенскі р-н) нарадзіўся Язэп Троська (сапр. Дудзюк, загінуў пасьля 1930 у савецкіх турмах), беларускі гісторык.

70 гадоў таму (1942) – Памёр Уладыслаў Талочка, беларускі рэлігійны і культурна-асьветніцкі дзеяч, культуроляг, гісторык, літаратуразнавец.

14 лістапада

120 гадоў таму (1892) – У в. Ярэмічы (Карэліцкі р-н) нарадзіўся Міхаіл Лойка, беларускі эканаміст.

15 лістапада

200 гадоў таму (1812) – Каля Ваўкавыску адбыўся бой паміж французкім і расейскім войскамі.

16 лістапада

Дзень Маці Божай Вострабрамскай – апякункі Беларусі.

30 гадоў таму (1982) – Памёр Андрэй Макаёнак, драматург, народны пісьменнік Беларусі.

18 лістапада

75 гадоў таму (1937) – НКВД расстраляны Адам Бычкоўскі (нар. у 1889 у фальв. Талочки на Сакольшчыне), беларускі грамадзка-культурны дзеяч.

19 лістапада

85 гадоў таму (1927) – У в. Ваўчкі (Слонімскі р-н) нарадзіўся Міхась Ракевіч, удзельнік патрыятычнага падпольля 1946-47 у Заходній Беларусі, вязень савецкіх турмаў і канцлягераў.

20 лістапада

90 гадоў таму (1922) – У Клецку нарадзіўся Уладзімер Кісель, удзельнік падпольнай арганізацыі Саюз Змаганьня за Незалежнасць Беларусі, вязень савецкіх канцлягераў і турмаў.

21 лістапада

75 гадоў таму (1937) – У Чабаксарах (Чувашская АССР) НКВД расстраляны Павал Каравайчык, беларускі культурны дзеяч, пісьменнік.

6 сінегня

25 гадоў таму (1987) – Памёр Нікандр Мядзейка, беларускі настаўнік, дзеяч Беларускай Народнай Самапомачы, дзеяч эміграцыі (Францыя, ЗША).

8 сінегня

580 гадоў таму (1432) – Пад Ашмяной адбылася бітва паміж вялікімі князямі Свідрыгайлам і Жыгімонтам. Загінула больш за 10 тысяч чалавек.

75 гадоў таму (1937) – НКВД расстраляны Ігнат Дварчанін, беларускі грамадзка-культурны дзеяч, літаратуразнавец, паэт, педагог.

9 сінегня

90 гадоў таму (1922) – У Гародні адбынены гісторыка-мастацкі музей (дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей).

10 сінегня

160 гадоў таму (1852) – У в. Нача (Варапоўскі р-н) нарадзіўся Вандалін Шукевіч беларускі археолаг.

11 сінегня

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь зацвердзіў Палажэньне “Аб Дзяржаўным бела-чырвона-белым сцягу Рэспублікі Беларусь (1991 год).

17 сінегня

95 гадоў таму (1917) – У в. Запольле (Наваградзкі пав.). нарадзілася Вера Шостак, беларуская настаўніца, актывістка нацыянальнага руху.

90 гадоў таму (1922) – У в. Пілкі (Мастоўскі р-н), нарадзіўся Георгі Тарасевіч, беларускі архітэктар.

19 сінегня

70 гадоў таму (1942) – У Слоніме гестапаўцамі былі расстраляныя каталіцкія манашкі Багуміла Найшэўская, Марта Валоўская і ксёндз Адам Старк.

20 сінегня

75 гадоў таму (1937) – У Менску НКВД расстраляны Васіль Дружыць (Друшыць), беларускі гісторык, педагог. Вучыўся ў Жыровічах.

22 сінегня

80 гадоў таму (1917) – У Заходній Беларусі пачало дзеіць Таварыства Беларускай Асветы (ТБА).

75 гадоў таму (1937) – У турме НКВД г. Алматы (Казахстан) расстраляны Янка Вяроцкі, беларускі рымска-каталіцкі святар, грамадзкі дзеяч.

24 сінегня

70 гадоў таму (1942) – У Трасіцянцы пад Менскам нацыстамі расстраляны Вінцэнт Гадлеўскі, беларускі рымска-каталіцкі святар.

27 сінегня

120 гадоў таму (1892) – Нарадзіўся (Лідзкі пав.) Міхал Борык, беларускі каталіцкі святар.

28 сінегня

130 гадоў таму (1882) – У маёнтку Лябёдка (Шчучынскі р-н) нарадзіўся Тодар Іваноўскі (Тадас Іванаускас), беларуска-летувіскі заолаг, педагог.

31 сінегня

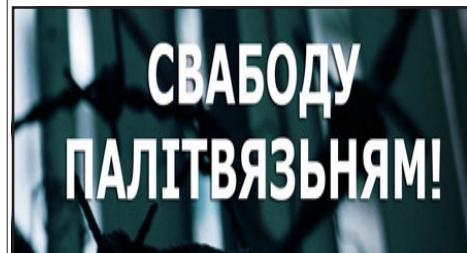
210 гадоў таму (1802) – У мяст. Падароск (Ваўкавыскі р-н) нарадзіўся Максіміліян Рыла, філёзаф, археоляг, каталіцкі місіянэр на Блізкім Усходзе і ў Афрыцы.

Кожны аўторак у эфіры незалежнай радыёстанцыі “Радыё Рацыя” - праграма “Людзьмі звацца!”, якая асвятляе падзеі, датычныя правоў чалавека на Беларусі. Час выходу ў эфір – 15-05 (паўтор - серада 0:05-1:00 і субота 7:05-8:05). Таксама ў гэты час яе можна слухаць праз інтэрнэт на сایце www.racyja.com

Больш падрабязную праваабарончую інфармацыю па ўсёй Беларусі вы можаце атрымаць на сایце

www.spring96.org

На сایце www.palitviazni.info вы таксама можаце атрымаць інфармацыю пра палітычных зняволеных у Беларусі

Больш падрабязную праваабарончую інфармацыю па Гарадзеншчыне вы можаце атрымаць на сایце

www.harodniaspring.org

Праваабарончая інфармацыя з іншых рэгіёнаў Беларусі:

Берасце - www.brestspring.org

Віцебск - www.vitebskspring.org

Гомель - www.gomelspring.org

Магілёў - www.mahilyowspring.org

